

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2018/410,

14. märts 2018,

millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ ⁽⁴⁾ loodi liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega (LHÜ) kauplemise süsteem, mille eesmärk on vähendada kulutõhusalt ja majanduslikult tulemuslikult kasvuhoonegaaside heitkoguseid.
- (2) Euroopa Ülemkogu võttis 2014. aasta oktoobris kohustuse vähendada 2030. aastaks liidu kasvuhoonegaaside heitkoguseid võrreldes 1990. aasta tasemega kokku vähemalt 40 %. Kõik majandussektorid peaksid heitkoguste vähendamisele kaasa aitama ja selle eesmärgini jõutakse kõige kulutõhusamal viisil Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) abil, nii et 2030. aastaks saavutatakse 2005. aasta tasemega võrreldes heitkoguste vähenemine 43 %. Seda kinnitati liidu ja selle liikmesriikide kavatsetava riiklikult kindlaksmääratud vähendamiskohustusega, mis esitati Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (edaspidi „ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioon“) sekretariaadile 6. märtsil 2015.
- (3) ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel 12. detsembril 2015 vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) jõustus 4. novembril 2016. Selle osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning teha jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega. Osalised leppisid samuti kokku teha korrapäraselt Pariisi kokkuleppe rakendamise vahekokkuvõtteid, et hinnata kollektiivset edasiminekut Pariisi kokkuleppe üldeesmärkide ja selle pikaajaliste eesmärkide saavutamisel.

⁽¹⁾ ELT C 71, 24.2.2016, lk 57.

⁽²⁾ ELT C 240, 1.7.2016, lk 62.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 6. veebruari 2018. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 27. veebruari 2018. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

- (4) Kooskõlas kaasseadusandjate võetud kohustusega, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/29/EÜ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses nr 406/2009/EÜ,⁽²⁾ peaksid kõik majandussektorid aitama kaasa kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele. Liit ja selle liikmeriigid võtsid Pariisi kokkuleppega kohustuse saavutada majandusilene heitkoguste vähendamise eesmärk. Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) kaudu tehakse jõupingutusi rahvusvahelisest meretranspordist tekkivate heitkoguste piiramiseks ning seda tuleks innustada. IMO on algatanud protsessi võtta 2018. aastal vastu esialgne heitkoguste vähendamise strateegia, et vähendada rahvusvahelisest laevandusest pärit kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Ambitsioonika heitkoguste vähendamise eesmärgi vastuvõtmine osana nimetatud esialgsest strateegiast on muutunud pakiliseks küsimuseks ja on tähtis selleks, et tagada rahvusvahelise laevanduse õiglane panus jõupingutustesse, mis on vajalikud oluliselt alla 2 °C jääva eesmärgi saavutamiseks kooskõlas Pariisi kokkuleppega. Komisjon peaks seda korrapäraselt läbi vaatama ning andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule vähemalt kord aastas aru IMO ambitsioonika heitkoguste vähendamise eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammudest ja kaasnevatest meetmetest, mille eesmärk on tagada kõnealuse sektori nõuetekohane panus Pariisi kokkuleppega seatud eesmärkide saavutamisse. IMO või liidu meetmeid tuleks hakata võtma alates 2023. aastast, hõlmates vastuvõtmise ja rakendamise seotud ettevalmistavat tööd ning nõuetekohast kaalumist kõigi sidusrühmade poolt.
- (5) 2014. aasta oktoobris toimunud Euroopa Ülemkogu kinnitas oma järeldustes, et vähemalt 40 % vähendamise eesmärgi saavutamise peamine Euroopa tasandi vahend on hästi toimiv ja reformitud ELi HKS koos vahendiga turu stabiliseerimiseks, sealjuures kohaldatakse alates 2021. aastast iga-aastast vähendamistegurit 2,2 %. Samuti kinnitas Euroopa Ülemkogu, et LHÜde tasuta eraldamine ei lõpe ning et olemasolevate meetmetega jätkatakse pärast 2020. aastat, et hoida ära kliimapoliitikast tingitud süsinikdioksiidi lekke ohtu, senikaua kui muud tähtsamad majandusriigid ei ole võtnud kohustust teha võrreldavaid jõupingutusi, vähendamata enampakkumisel müüdavate LHÜde osa. Enampakkumisel müüdatavat osa tuleks direktiivis 2003/87/EÜ väljendada protsendimäärana, et suurendada investeerimisotsustega seotud planeerimiskindlust, suurendada läbipaistvust ning muuta kogu süsteem lihtsamaks ja kergemini mõistetavaks.
- (6) Liidu üks peamisi prioriteete on vastupidava energialiidu loomine, et tagada oma kodanikele ja tööstusele kindel, kestlik, konkurentsivõimeline ja taskukohane energia. Selle saavutamine nõuab ambitsioonikate kliimameetmete jätkuvat rakendamist liidu kliimapoliitika nurgakiviks oleva ELi HKS abil ja samuti energialiidu muude aspektide edendamist. Liidu 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikus võetud sihi elluviimine aitab kaasa põhjendatud CO₂-hinna kujundamisele ja hoogustab ka edaspidi kasvuhoonegaaside heitkoguste kulutõhusat vähendamist.
- (7) Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 191 lõikes 2 on sätestatud, et liidu poliitika tugineb „saastaja maksab“ põhimõttele, ja sellest lähtudes nähakse direktiiviga 2003/87/EÜ ette üleminek teatud aja jooksul täielikule enampakkumisele. Täielikule enampakkumisele ülemineku ajutise edasilükkamise õigustatud ajendiks on süsinikdioksiidi lekke ärahoidmine ning LHÜde tasuta eraldamist tööstusele õigustab eesmärk kõrvaldada kasvuhoonegaaside heitkoguste suurenemise tõelised ohud kolmandates riikides, kus tööstusele ei kohaldata võrreldavaid süsinikdioksiidi heitkoguste piiranguid, senikaua kui muud tähtsamad majandusriigid ei ole kohustunud võtma võrreldavaid kliimapoliitika meetmeid.
- (8) Üldreegliks jääb LHÜde müümine enampakkumisel, erandiks nende tasuta eraldamine. Komisjoni mõjuhinnangus täpsustatakse, et ajavahemikul 2013–2020 enampakkumisel müüdavate LHÜde osa on 57 %. Põhimõtteliselt peaks selleks osaks jääma 57 %. See kujuneb liikmesriikide nimel enampakkumisele pandud LHÜde arvel, mille hulka kuuluvad uute osalejate jaoks reserveeritud, kuid eraldamata LHÜd, teatavates liikmesriikides elektritootmise moderniseerimiseks eraldatud LHÜd ja LHÜd, mis pannakse enampakkumisele hiljem, sest nad paigutatakse turustabiilsusreservi, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2015/1814⁽³⁾. Kõnealune osa peaks hõlmama innovatsiooni toetamiseks kasutatavat 75 miljonit LHÜd. Juhul kui nõudlus tasuta eraldatavate LHÜde järele tekib vajaduse kohaldada enne 2030. aastat ühtset sektoriülest paranduskoefitsienti, tuleks 1. jaanuaril 2021 algava kümneaastase perioodi jooksul enampakkumisel müüdavate LHÜde osa vähendada kuni 3 % võrra LHÜde üldkogusest. Solidaarsuse, majanduskasvu ja omavahelise ühendatusega seotud põhjustel tuleks jaotada 10 % liikmesriikide poolt enampakkumisele pandavatest LHÜdest nende liikmesriikide

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/29/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi (ELT L 140, 5.6.2009, lk 63).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsus nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 136).

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 264, 9.10.2015, lk 1).

vahel, kelle sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta turuhindades ei ületanud 2013. aastal 90 % liidu keskmisest, ning LHÜde ülejäänud osa tuleks jaotada kõikide liikmesriikide vahel tõendatud heitkoguste alusel. Kaotada tuleks kõnealusesse jaotusesse ajavahemikul 2013–2020 antava panuse kohta kehtestatud erand teatavatele liikmesriikidele, kus keskmine sissetulek inimese kohta on üle 20 % liidu keskmisest kõrgem.

- (9) Tunnistades liidu ja liikmesriikide kliimapolitika koostoimet, peaks liikmesriikidel olema võimalus tunnistada kehtetuks LHÜsid oma enampakkumise mahust, tulenevalt elektritootmisvõimsuse vähendamisest nende territooriumil. Et tagada käitajatele ja turuosalistele enampakkumisel müüdavate LHÜde koguse prognoositavus, peaks sellistel juhtudel LHÜde kehtetuks tunnistamise võimalus piirduma kogusega, mis vastab asjaomase käitise tõendatud heitkoguste keskmisele viie aasta jooksul enne selle sulgemist.
- (10) Kuna kolmandate riikide meetmed ei paku tööstusele võrreldavaid heitkoguste vähendamise stiimuleid, tuleks liidu heitkoguste vähendamisest saadava keskkonnakasu säilitamiseks jätkata üleminekuperioodil LHÜde tasuta eraldamist selliste sektorite ja allsektorite käitistele, kus on süsinikdioksiidi lekke tõeline oht. ELi HKSi rakendamisel saadud kogemused on kinnitanud, et süsinikdioksiidi lekke oht sektorites ja allsektorites on erinev ning et LHÜde tasuta eraldamine on süsinikdioksiidi leket ära hoidnud. Kui mõnes sektoris ja allsektoris võib süsinikdioksiidi lekke ohtu pidada suuremaks, siis teised suudavad märgatava osa heitkoguseid katvatest LHÜde kuludest turuosa kaotamata tootehindadesse üle kanda, kandes ainult järelejäänud osa kuludest, mistõttu nendes on süsinikdioksiidi lekke oht väike. Komisjon peaks kindlaks tegema ja eristama asjaomaseid sektoreid nende kaubandusmahu ja heitemahukuse põhjal, et määratleda paremini süsinikdioksiidi lekke tõelise ohuga sektorid.

Kuigi sektorite ja allsektorite hindamine peaks toimuma neljakohalise numbriga väljendatud tegevusalade tasandil (NACE-4 kood), tuleks näha ette ka eriolukorrad, kus võib osutada asjakohaseks võimalus taotleda hindamist kuue- või kaheksakohalisel tasandil (Prodcom). Selline võimalus peaks olema juhul, kui kuue- või kaheksakohalisel tasandil (Prodcom) on eelnevalt leitud, et sektorites ja allsektorites esineb süsinikdioksiidi lekke oht, võttes arvesse seda, et teatavad NACE koodid, eriti .99-ga lõppevad koodid, hõlmavad mitmesuguseid tegevusi, mida ei ole mujal klassifitseeritud. Kui sektori või allsektori suhtes kohaldatakse rafineerimistehaste võrdlusalust ja muud tootepõhist võrdlusalust, tuleks seda asjaolu arvesse võtta, et vajaduse korral teha süsinikdioksiidi lekke ohu kvalitatiivne analüüs, eesmärgiga tagada nii rafineerimis- kui ka keemiatehastes toodetavate toodete puhul võrdsed tingimused. Kui kaubandusmahu ja heitemahukuse kriteeriumidele tuginedes ületatakse künnis, mis on kindlaks määratud asjaomaste sektorite ja allsektorite võime põhjal kanda kulud üle tootehindadesse, tuleks sektorit või allsektorit pidada süsinikdioksiidi lekkest ohustatuks. Muudes sektorites ja allsektorites tuleks süsinikdioksiidi lekke ohtu pidada väikeseks või olematuks. Kui võetakse arvesse ka muude kui elektritootmissektorite ja -allsektorite võimet kanda kulud üle tootehindadesse, peaks see samuti vähendama juhuslikku kasumit. Kui direktiivi 2003/87/EÜ artikli 30 läbivaatamise tulemusel ei otsustata teisiti, tuleks pärast 2026. aastat vähendada nendele sektoritele ja allsektoritele, kus süsinikdioksiidi lekke ohtu peetakse väikeseks või olematuks (välja arvatud kaugküte), LHÜde tasuta eraldamist võrdsete koguste võrra, eesmärgiga 2030. aastal LHÜde tasuta eraldamine lõpetada.

- (11) Alates 2013. aastast kohaldatavad LHÜde tasuta eraldamise võrdlusalused tuleks läbi vaadata, et vältida juhusliku kasumi saamist ja kajastada asjaomastes sektorites tehnoloogia arengut ajavahemikul 2007–2008 ja igal hilisemal ajavahemikul, mille jaoks määratakse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11 lõike 1 kohaselt tasuta eraldatavad LHÜd. Et kajastada tehnoloogia arengut asjaomastes sektorites ja kohandada võrdlusaluseid vastavalt eraldamisperioodile, tuleks käitistele LHÜde tasuta eraldamiseks kehtestada võrdlusalused, mis määratakse kindlaks 2007. ja 2008. aasta andmete alusel ja mida ajakohastatakse kooskõlas täheldatud paranemisega. Prognoositavuse huvides tuleks selleks kohaldada tegurit, mis väljendab parimat hinnangut arengu kohta sektorites ja mille puhul tuleks seejärel arvesse võtta käitiste selgeid, objektiivseid ja kontrollitud andmeid, arvestades 10 % kõige tõhusama käitise keskmisi näitajaid, nii et võrdlusalused kajastaksid tegelikku paranemismäära. Kui andmete põhjal ilmneb, et aastane vähendamismäär on asjaomasel perioodil 2007.–2008. aasta võrdlusalusest väiksem kui 0,2 % või suurem kui 1,6 %, tuleks seonduvat võrdlusalust kohandada muu kui tegeliku paranemismäära võrra, et säilitada heitkoguste vähendamise stiimulid ja toetada asjakohaselt innovatsiooni. Ajavahemikuks 2021–2025 tuleks nimetatud võrdlusaluseid kohandada iga 2008. aasta ja ajavahemiku 2021–2025 keskpaiga vahele jääva aasta kohta kas 0,2 % või 1,6 % võrra, millega tagatakse vastavalt 3 % või 24 % paranemismäär, võrreldes ajavahemikul 2013–2030 kohaldatava võrdlusalusega. Ajavahemikuks 2026–2030 tuleks nimetatud võrdlusaluseid kohandada

samal viisil, millega tagatakse vastavalt 4 % või 32 % paranemismäär, võrreldes ajavahemikul 2013–2020 kohaldatava võrdlusalusega. Et tagada rafineerimis- ja keemiatehastes aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteetsigaasi tootmiseks võrdsed tingimused, tuleks jätkata aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteetsigaasi võrdlusaluste ühtlustamist rafineerimistehaste puhul kasutatavate võrdlusalustega.

- (12) Käitistele LHÜde tasuta eraldamise tase tuleks viia paremasse vastavusse nende tegelike tootmistasemetega. Selleks tuleks LHÜde eraldamist korrapäraselt sümmeetriliselt kohandada, et võtta arvesse tootmise asjaomast suurenemist ja vähenemist. Selles kontekstis kasutatavad andmed peaksid olema täielikud, järjepidevad, sõltumatult tõendatud ning nad peaksid olema sama korrektsed ja kvaliteetsed kui tasuta eraldamise kindlaksmääramiseks kasutatavad andmed. Selleks et vältida eraldiste kohandamise süsteemiga manipuleerimist või selle kuritarvitamist ning tarbetut halduskoormust, võttes arvesse tootmise toimunud muutustest teatamisele kohaldatavat tähtaega ning pidades meeles vajadust tagada, et LHÜde eraldamise muudatused tehtaks tõhusal, mittediskrimineerival ja ühetaolisel viisil, tuleks asjaomaseks künniseks kehtestada 15 % ning seda tuleks hinnata kahe aasta libiseva keskmise alusel. Komisjonil peaks olema võimalik kaaluda täiendavate meetmete kehtestamist, nagu absoluutsete künnisväärtuste kasutamine LHÜde eraldamise muudatuste suhtes või seoses tähtajaga, mida kohaldatakse tootmise toimunud muutustest teatamise suhtes.
- (13) Oleks soovitatav, et liikmesriigid maksaksid kooskõlas riigiabi eeskirjadega osalist hüvitist nende sektorite või allsektorite käitistele, mille puhul on kindlaks tehtud, et seal esineb suur süsinikdioksiidi lekke oht, sest kasvuhoo- negaaside heitkogustega seotud kulud kantakse üle elektrihindadesse, sealhulgas mis puudutab käitiste endi tarbitavat elektrit, mis on toodetud heitgaaside põletamise teel. Püüdes kasutada kaudsete kulude hüvitamiseks mitte rohkem kui 25 % LHÜde enampakkumise tulust, hõlbustavad liikmesriigid tõenäoliselt nii ELi HKS-i eesmärkide saavutamist kui ka siseturu terviklikkuse ja konkurentsitingimuste säilitamist. Selleks et parandada läbipaistvust hüvitise maksmise määra osas, peaksid liikmesriigid andma üldsusele korrapäraselt aru kehtestatud meetmete ja hüvitise saajate kohta, tagades samas, et nõuetekohaselt võetakse arvesse teatava teabe konfidentsiaalsust ja sellest tulenevaid andmekaitsega seotud küsimusi. Kui liikmesriik kasutab suurt osa oma enampakkumise tulust kaudsete kulude hüvitamiseks, on olemas suurenenud huvi avalikustada selle valiku põhjused. Komisjon peaks heitkoguste kaudsete kulude hüvitamist käsitlevate riigiabi suuniste läbivaatamisel kaaluma muu hulgas seda, millist kasu tooks liikmesriikide poolt määratavale hüvitisele ülemmäära kehtestamine. Direktiivi 2003/87/EÜ läbivaatamisel tuleks kaaluda, kui tõhusad on olnud kõnealused finantsmeetmed kaudsetest kuludest põhjustatud märkimisväärse süsinikdioksiidi lekke ohu vältimisel, ning kaaluda meetmete edasise ühtlustamise võimalust, sealhulgas ühtlustatud mehhanismi. Avaliku sektori poolsetel kliimameetmete rahalistel vahenditel on tähtis roll ressursside kaasamisel ka pärast 2020. aastat.

Seetõttu tuleks enampakkumise tulu kasutada ka kliimameetmete, sealhulgas kliimamuutuste mõjuga kohanemise rahastamiseks haavatavates kolmandates riikides ja ennekõike vähim arenenud riikides, muu hulgas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel loodud Rohelise Kliimafondi kaudu. Kliimameetmete rahastamiseks kasutatavate vahendite hulk sõltub veel riiklikult kindlaksmääratud panuste suurusest ja kvaliteedist, hilisematest investeerimiskavadest ja kliimamuutustega kohanemise ettevalmistamise protsessist liikmesriikides. Kui pidada silmas vajalike poliitikameetmete ja investeeringute võimalikku sotsiaalset mõju, siis peaksid liikmesriigid kasutama enampakkumise tulu ka selleks, et anda panus õiglasse üleminekusse vähese CO₂-heittega majandusele, edendades oskuste omandamist ja tööjõu ümbersuunamist töökohtade ümberpaigutamisest mõjutatud kogukondade ja piirkondadega peetava sotsiaalse dialoogi abil.

- (14) Direktiivist 2003/87/EÜ tulenevad peamised pikaajalised ajendid süsinikdioksiidi kogumiseks ja säilitamiseks, uue taastuvenergia tehnoloogia kasutuselevõtuks ning vähese süsinikdioksiidihetega tehnoloogia ja protsesside murranguliseks innovatsiooniks, sealhulgas süsinikdioksiidi keskkonnaohutuks kogumiseks ja kasutamiseks, on CO₂-hinnaga antav signaal ja asjaolu, et ära hoitud või püsivalt säilitatud süsinikdioksiidi heitkoguste eest ei tule LHÜsid tagastada. Lisaks, et täiendada ressursse, mida juba kasutatakse ärilistel alustel toimivate süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise rajatiste ning taastuvenergia innovatiivse tehnoloogia tutvustamise kiirendamiseks, tuleks LHÜsid kasutada selleks, et tagada kindel toetus süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise või süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise rajatiste, uue taastuvenergia tehnoloogia ja tööstusliku innovatsiooni kasutuselevõtu eest vähese süsinikdioksiidihetega tehnoloogia ja protsesside valdkonnas liidus süsinikdioksiidi säilitamisel või piisavas ulatuses ärahoidmisel, tingimusel et on olemas kokkulepe teadmiste jagamise kohta.

Lisaks 400 miljonile LHÜle, mis on esialgu kasutatavad 2021. aasta järgsel ajavahemikul, tuleks ajavahemikul 2013–2020 kasutatavast 300 miljonist LHÜst saadud tulusid, mida ei ole veel suunatud innovatsioonitegevuseks, täiendada turustabiilsusreservist eraldamata 50 miljoni LHÜga, ning neid tulusid tuleks kasutada aegsasti innovatsiooni toetamiseks. Olenevalt sellest, millises ulatuses vähendatakse enampakkumisel müüdavate LHÜde osa, et vältida ühtse sektoriülese paranduskoefitsiendi kohaldamise vajadust, tuleks kõnealuse fondi raames kasutatavate LHÜde kogust suurendada veel kuni 50 miljoni LHÜ võrra. Valdav osa sellest toetusest peaks sõltuma kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendatud vältimisest, kuigi osa toetusest peaks olema võimalik anda juhul, kui kasutusele võetud tehnoloogiat ja seda kasutava sektori konkreetseid tingimusi silmas pidades on eelnevalt kindlaks määratud vahe-eesmärgid täidetud. Tuleks määrata kindlaks vahe-eesmärgid, et teha projekti jaoks kättesaadavaks piisavad rahalised vahendid. Toetatavate projektikulude protsentuaalne maksimummäär võib olenevalt projekti kategooriast erineda. Asjakohaselt tuleks tähelepanu pöörata nendele projektidele, millel on kogu liidus oluline innovatsioonialane mõju.

- (15) Kreeka SKP elaniku kohta turuhindades oli 2014. aastal alla 60 % liidu keskmisest, kuid ta ei saa toetust moderniseerimisfondist ning seega peaks tal olema võimalik taotleda LHÜsid, et kaasrahastada oma territooriumil saarte elektrivarustusest tuleneva CO₂-heite vähendamist. Nimetatud LHÜd peaksid tulema direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 5 osutatud LHÜde maksimaalsest kogusest, mida ei ole eraldatud tasuta 31. detsembriks 2020, ning neid tuleks müüa enampakkumisel vastavalt moderniseerimisfondi suhtes kohaldatavale korrale.
- (16) Tuleks luua moderniseerimisfond, kasutades selleks 2 % LHÜde üldkogusest, mis müüakse enampakkumisel vastavalt komisjoni määrusega (EL) nr 1031/2010⁽¹⁾ loodud ühise enampakkumisplatvormi kaudu toimuvate enampakkumiste eeskirjadele ja tingimustele. Olenevalt sellest, millises ulatuses vähendatakse enampakkumisel müüdavate LHÜde osa, et vältida ühtse sektoriülese paranduskoefitsiendi kohaldamise vajadust, tuleks moderniseerimisfondis LHÜde kogust suurendada veel kuni 0,5 % võrra LHÜde üldkogusest. Liikmesriigid, kelle SKP elaniku kohta oli turuhindade arvestuses 2013. aastal alla 60 % liidu keskmisest, tuleks lugeda moderniseerimisfondi kaudu rahastamiskõlblikuks ja neid peaks olema võimalik vabastada kuni 2030. aastani täieliku enampakkumise põhimõtte rakendamisest elektritootmise puhul, kasutades LHÜde tasuta eraldamise võimalust, et soodustada läbipaistval viisil nende energiaspektori moderniseerimiseks mõeldud reaalinvesteeringuid ning vältida samal ajal moonutusi energia siseturul. Moderniseerimisfondi kaudu tehtavad investeeringud, mille eesmärk on parandada energiatõhusust, võiksid hõlmata investeeringuid transpordi ja ennekõike maanteetranspordi elektrifitseerimisse. Moderniseerimisfondi juhtimise korraldus peaks tagama sidusa, tervikliku ja läbipaistva raamistikku, et saavutada selle võimalikult tõhus rakendamine, võttes arvesse vajadust tagada kõigile osalejatele lihtne juurdepääs ja võimalusi liikmesriikides investeeringute võimendamiseks. Juhtimisstruktuur peaks olema vastavuses vahendite asjakohase kasutamise eesmärgiga.

Juhtimisstruktuuri peaks kuuluma investeerimiskomitee ning otsustamisprotsessis tuleks asjakohaselt arvesse võtta Euroopa Investeerimispanka (EIP) eksperditeadmisi, välja arvatud juhul, kui toetatakse väikesemahulisi projekte riikliku arengupanga laenude või riikliku programmi raames antud toetuste kaudu, millel on moderniseerimisfondiga ühised eesmärgid. Selleks et teha kindlaks ja avalikustada võimalikud huvide konfliktid, tuleks avaldada investeerimiskomitee koosseis, selle liikmete elulookirjed ning nende huvide deklaratsioonid ja seda teavit tuleks korrapäraselt ajakohastada. Et tagada väikese sissetulekuga liikmesriikide investeerimisvajaduste piisav rahuldamine, tuleks moderniseerimisfondi vahendid jagada liikmesriikide vahel, lähtudes 50 % ulatuses tõendatud heitkoguste ja 50 % ulatuses SKP kombineeritud kriteeriumidest. Moderniseerimisfondist antavat rahalist abi võib eraldada erinevas vormis. Vahendite võimendamiseks ning asjakohaste investeeringute suurema mõju tagamiseks tuleks teatud liikmesriikides elektritootmise moderniseerimiseks tasuta eraldatud LHÜsid ning moderniseerimisfondist prioriteetsete valdkondade loetellu mittekuuluvate investeeringute jaoks kättesaadavaks tehtud vahendeid täiendada eraõiguslike juriidiliste isikute vahenditega, mis võiksid hõlmata eraldi vahendeid täielikult või osaliselt avaliku sektori asutuste omandis olevatelt eraõiguslikelt juriidilistelt isikutelt.

- (17) Rahastamismehhanismide ühtlustamiseks ning nende rakendamisega seonduva halduskoormuse vähendamiseks peaks asjaomastel liikmesriikidel olema võimalus kasutada oma osa 10 % ümberjaotatud LHÜdest ja ülemineku- perioodil moderniseerimisfondi sätete alusel energiaspektori moderniseerimiseks eraldatud tasuta LHÜdest. Et tagada enampakkumisel või ülemineku- perioodil tasuta eraldamiseks kasutatavate LHÜde koguse ning moderniseerimisfondi hallatavate varade prognoositavus ja läbipaistvus, peaksid liikmesriigid teavitama komisjoni oma kavatsusest suurendada moderniseerimisfondi raames oma vahendeid enne 2021. aastat.

⁽¹⁾ Komisjoni 12. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1031/2010 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) kohase kasvuhoonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta (ELT L 302, 18.11.2010, lk 1).

- (18) Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 2014. aasta oktoobri kohtumisel, et energiasektorile LHÜde tasuta eraldamise võimalus peaks säilima kuni 2030. aastani ning et parandada tuleks teatavate liikmesriikide energiasektori moderniseerimiseks kasutatava LHÜde valikulise tasuta eraldamise võimalusi, sealhulgas läbipaistvust. 12,5 miljoni eurost algavaid investeeringuid peaksid asjaomased liikmesriigid valima konkureeriva pakkumismenetluse kaudu, mis põhineb selgetel ja läbipaistvatel eeskirjadel, tagamaks, et tasuta eraldatud LHÜsid kasutatakse energiasektori moderniseerimiseks või mitmekesistamiseks mõeldud reaalinvesteeringute soodustamiseks kooskõlas energialiidu eesmärkidega. Ka alla 12,5 miljoni euro jäävaid investeeringuid tuleks pidada rahastamiskõlblikuks LHÜde tasuta eraldamise kaudu. Asjaomased liikmesriigid peaksid sellised investeeringud välja valima selgete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel. Niisuguse valikuprotsessi tulemuste üle tuleks korraldada avalik konsultatsioon. Üldsust tuleks investimisprojektide valimise etapis nõuetekohaselt teavitada, samuti tuleks üldsust teavitada projektide rakendamisest. Investeeringuid tuleks täiendada eraõiguslike juriidiliste isikute vahenditega, mis võiksid hõlmata eraldi vahendeid täielikult või osaliselt avaliku sektori asutuste omandis olevatelt eraõiguslikelt juriidilistelt isikutelt.
- (19) Et tagada avaliku sektori rahastamise kulutõhusus, peaks ELi HKS-i kaudu toimuv rahastamine olema kooskõlas liidu kliima- ja energiapoliitika raamistiku 2030 eesmärkidega, Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkidega ning liidu muude rahastamisprogrammidega.
- (20) Kehtivad sätted väikeste käitiste väljaarvamiseks ELi HKS-i annavad väljaarvatud käitistele võimaluse selle olukorra säilitamiseks ja liikmesriikidel peaks olema võimalik oma väljaarvatud käitiste loetelu ajakohastada, sealjuures liikmesriikidel, kes seda võimalust praegu ei kasuta, peaks olema võimalik seda teha iga eraldamisperioodi alguses. Tarbetu halduskoormuse vältimiseks peaks samal ajal liikmesriikidel olema ka võimalik arvata ELi HKS-i välja käitised, mille heitkogus iga eraldamisperioodi algusele eelneval igal kolmel aastal on väiksem kui 2 500 süsinikdioksiidi ekvivalenttonni, ja reserv- või varuüksused, mis töötavad kõnealuse kolme-aastase perioodi igal aastal vähem kui 300 tundi. Võimalus lisada süsteemi täiendavaid tegevusalasid ja gaase peaks säilima, ilma et neid käsitataks uute osalejatena. Nimetatud võimalus lisada täiendavaid tegevusalasid ja gaase pärast 2020. aastat ei tohiks piirata liiduülest LHÜde üldkogust ELi HKS-i alusel ega sellest tulenevaid koguseid.
- (21) Direktiiviga 2003/87/EÜ kohustatakse liikmesriike esitama selle rakendamise kohta aruanne küsimustiku või vormi alusel, mille komisjon on koostanud nõukogu direktiivis 91/692/EMÜ⁽¹⁾ sätestatud korras. Komisjon on teinud ettepaneku tunnistada direktiivi 91/692/EMÜ kohased aruandlusnõuded kehtetuks. Sellest tulenevalt on asjakohane asendada viide direktiivile 91/692/EMÜ viitega direktiivis 2003/87/EÜ osutatud menetlusele.
- (22) Otsusega (EL) 2015/1814 luuakse ELi HKS-i turustabiilsusreserv, et muuta enampakkumise varu paindlikumaks ja süsteem vastupidavamaks. Samuti nähakse nimetatud otsusega ette, et uutele osalejatele hiljemalt 2020. aastaks eraldamata ja tegevuse täielikult või osaliselt lõpetanud käitistele eraldamata LHÜd paigutatakse turustabiilsusreservi.
- (23) Hästi toimiv ja reformitud ELi HKS koos vahendiga turu stabiliseerimiseks on üks tähtsamaid liidu vahendeid 2030. aastaks kokku lepitud eesmärgi ja Pariisi kokkuleppega võetud kohustuste saavutamiseks. Selleks et tegeleda praegu turul valitseva LHÜde pakkumise ja nõudluse tasakaalustamatusega, luuakse 2018. aastal otsuse (EL) 2015/1814 alusel turustabiilsusreserv, mis on töövalmis alates 2019. aastast. Kaaludes vajadust anda usaldusväärne investimissignaali süsinikdioksiidi heitkoguste kulutõhusaks vähendamiseks ning pidades silmas ELi HKS-i tugevdamist, tuleks otsust (EL) 2015/1814 muuta, et suurendada kuni 31. detsembrini 2023 protsendimäärasid, mida kasutatakse igal aastal reservi lisatavate LHÜde arvu kindlaksmääramiseks. Lisaks tuleks ELi HKS-i toimimise parandamise pikaajalise meetmena tunnistada alates 2023. aastast kehtetuks reservis hoitavate LHÜde osa, mis ületab eelnenud aastal enampakkumisel müüdnud LHÜde koguarvu, välja arvatud juhul, kui otsuse (EL) 2015/1814 artikli 3 kohaselt toimuva esimese läbivaatamise käigus otsustatakse teisiti. Reservi toimimise korrapärase läbivaatamise käigus tuleks ka kaaluda, kas nimetatud suurendatud protsendimäärad tuleb säilitada.
- (24) Direktiivi 2003/87/EÜ sätteid tuleks regulaarselt läbi vaadata, tulenevalt rahvusvahelisest arengust ja Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutustest. Samuti tuleks regulaarselt läbi vaadata meetmed, mis on mõeldud teatavate direktiivi 2003/87/EÜ artiklites 10a ja 10b osutatud süsinikdioksiidi lekke ohuga energiamahukate tööstusharude toetuseks, tulenevalt teistes tähtsates majandusriikides võetavatest kliimapoliitika meetmetest. Sellega seoses võiks direktiivi 2003/87/EÜ läbivaatamisel kaaluda, kas süsinikdioksiidi

⁽¹⁾ Nõukogu 23. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/692/EMÜ teatavate keskkonnanalaste direktiivide rakendamise aruannete ühtlustamise ja ratsionaliseerimise kohta (EÜT L 377, 31.12.1991, lk 48).

lekke vältimiseks on asjakohane olemasolevaid meetmeid asendada, kohandada või täiendada impordil kohaldatava süsinikdioksiidi maksu või alternatiivsete meetmetega, tingimusel et sellised meetmed on täielikult kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirjadega, eesmärgiga lisada ELi HKS-i selliste toodete importijad, mis on toodetud direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaselt kindlaksmääratud sektorites või allsektorites. Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule pärast iga Pariisi kokkuleppe alusel kokkulepitud ülemaailmse ülevaate tegemist aruande, eelkõige seoses vajadusega rangema liidu poliitika ja rangemate meetmete järele, sh ELi HKS, pidades silmas vajalikku kasvuhoonegaaside vähendamist liidu ja selle liikmesriikide poolt. Komisjon peaks saama vajaduse korral esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku direktiivi 2003/87/EÜ muutmiseks. Komisjon peaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 525/2013 ⁽¹⁾ kohaste korrapärase aruannete esitamise käigus hindama ka ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel toimuva 2018. aasta hõlbustava dialoogi tulemust.

- (25) Et võtta vastu muid kui seadusandlikke akte, mis on üldkohaldatavad, eesmärgiga täiendada või muuta seadusandliku akti teatavaid mitteolemuslikke osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3d lõikega 3, artikli 10 lõikega 4, artikli 10a lõigetega 1 ja 8, artikli 10b lõikega 5, artikli 19 lõikega 3, artikliga 22, artikli 24 lõikega 3, artikli 24a lõikega 1, artikli 25a lõikega 1 ja artikliga 28c. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ⁽²⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. Mis puudutab direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõikes 4 sätestatud volituste delegeerimist, siis neil liikmesriikidel, kes ei kasuta ühist enampakkumisplatvormi, peaks olema võimalus ka edaspidi selle kasutamisest loobuda. Peale selle ei tohiks kõnealune volituste delegeerimine mõjutada liikmesriikide õigust määrata kindlaks oma enampakkumise tulu kasutamine.
- (26) Selleks et tagada direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 2 kolmanda kuni kuuenda lõigu, artikli 10a lõike 21, artikli 10d, artikli 14 lõigete 1 ja 2, artiklite 15 ja 16, artikli 21 lõike 1 ning nimetatud direktiivi IV ja V lisa ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽³⁾.
- (27) Komisjonile antavate õiguste võimalikult suures ulatuses vähendamiseks tuleks kehtetuks tunnistada olemasolevad volitused, mis on seotud järgmiste õigusaktide vastuvõtmisega: direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3f lõikes 9 sätestatud erireservi toimimine, kõnealuse direktiivi artikli 11a lõikes 8 sätestatud rahvusvaheliste arvestusühikute koguste edasine täpsustamine ja rahvusvaheliste vahetada lubatud arvestusühikute koguse määramine, kõnealuse direktiivi artikli 11a lõikes 9 sätestatud uute standardite kehtestamine vahetada lubatud arvestusühikute kohta ning kõnealuse direktiivi artikli 11b lõikes 7 sätestatud uute topeltarvestuse eeskirjade kehtestamine. Nimetatud sätete kohaselt vastu võetud õigusaktid jäävad kehtima.
- (28) Direktiivi 2003/87/EÜ alusel vastu võetud õigusaktid, mis käsitlevad küsimusi, mille puhul käesolev direktiiv annab komisjonile õiguse võtta vastu delegeeritud õigusakte või rakendusakte, jäävad kehtima, kuni nad tunnistatakse kehtetuks või neid muudetakse. Komisjoni otsuse 2011/278/EL ⁽⁴⁾ I lisa viimane veerg tunnistatakse kehtetuks siis, kui komisjon võtab vastu rakendusakti, et määrata kindlaks LHÜde tasuta eraldamise muudetud võrdlusalused. Prognoositavuse suurendamiseks ja haldusmenetluste lihtsustamiseks tuleks komisjoni otsust 2014/746/EL ⁽⁵⁾ kohaldada 2020. aasta lõpuni.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 525/2013 kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta ning otsuse nr 280/2004/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 165, 18.6.2013, lk 13).

⁽²⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽⁴⁾ Komisjoni 27. aprilli 2011. aasta otsus 2011/278/EL, millega määratakse kindlaks kogu liitu hõlmavad üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste tasuta saastekvootide ühtlustatud eraldamiseks (ELT L 130, 17.5.2011, lk 1).

⁽⁵⁾ Komisjoni 27. oktoobri 2014. aasta otsus 2014/746/EL, millega määratakse ajavahemikuks 2015–2019 kindlaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ selliste sektorite ja allsektorite loetelu, mille puhul kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu peetakse märkimisväärseks (ELT L 308, 29.10.2014, lk 114).

- (29) Delegeeritud õigusaktidega ja rakendusaktidega, millele käesolevas direktiivis osutatakse, eelkõige seoses seiret, aruandlust ja tõendamist ning liidu registrit käsitlevate sätetega, tuleks püüda võimalikult suures ulatuses norme lihtsustada ja halduskoormust vähendada, kahjustamata ELi HKS-i keskkonnaalast terviklikkust, turvalisust ja usaldusväärsust. Komisjon peaks nende õigusaktide koostamisel eelkõige hindama lihtsustatud seirenormide tõhusust, sealhulgas eriolukorras kasutatavate ja elektritootmise varuseadmete puhul, võttes arvesse töötunde aasta kohta, ja muude väikeheitetekitajate puhul, samuti hindama võimalusi selliste normide edasiarendamiseks.
- (30) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽¹⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (31) Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kaasa kõrge tasemega keskkonnakaitse eesmärgi saavutamisele kooskõlas põhimõttega tagada kestlik areng majanduslikult kõige tõhusamal viisil, jättes sealjuures käitistele piisavalt aega kohanemiseks ning pakkudes eriti mõjutatud isikutele soodsamat kohtlemist proportsionaalsel viisil maksimaalses ulatuses, mis sobib kokku käesoleva direktiivi muude eesmärkidega.
- (32) Käesoleva direktiiviga austatakse põhiõigusi ja järgitakse eeskätt Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.
- (33) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2003/87/EÜ muutmine

Direktiivi 2003/87/EÜ muudetakse järgmiselt.

- 1) Kogu direktiivis asendatakse termin „ühenduse süsteem“ terminiga „ELi HKS“ ja tehakse vajalikud grammatilised muudatused.
- 2) Muudatus ei puuduta direktiivi eestikeelset teksti.
- 3) Kogu direktiivis, välja arvatud käesoleva artikli punktis 1 ja direktiivi artiklis 26 osutatud juhtudel, asendatakse sõna „ühendus“ sõnaga „liit“ ja tehakse vajalikud grammatilised muudatused.
- 4) Kogu direktiivis asendatakse sõnad „vastavalt artikli 23 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele“ ja „artikli 23 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetluse kohaselt“ järgmisega: „kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega“.
- 5) Artikli 3c lõike 2 esimeses lõigus ja artikli 10 lõikes 1a asendatakse viide „artikli 13 lõikes 1“ viitega „artiklis 13“.
- 6) Artiklis 3g, artikli 5 esimese lõigu punktis d, artikli 6 lõike 2 punktis c, artikli 10a lõike 2 teises lõigus, artikli 14 lõigetes 2, 3 ja 4, artikli 19 lõigetes 1 ja 4, artikli 24 lõike 3 esimeses lõigus ning artikli 29a lõikes 4 asendatakse sõna „määrus“ sõnaga „õigusaktid“ ja tehakse vajalikud grammatilised muudatused.
- 7) Artikli 3 punkt h asendatakse järgmisega:

„h) „uus osaleja“ – käitis, kus toimub üks või mitu I lisas loetletud tegevust ja mis on saanud kasvuhoonegaaside heitela esimest korda ajavahemikul, mis algab kolm kuud enne artikli 11 lõike 1 kohase loetelu esitamise kuupäeva ja lõpeb kolm kuud enne järgmise kõnealuse artikli kohase loetelu esitamise kuupäeva.“.

⁽¹⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

8) Artikli 3d lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses üksikasjaliku korruga, mis puudutab liikmesriikide poolt lennunduse lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müümist vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2 või artikli 3f lõikele 8. Iga liikmesriik peab igal ajavahemikul müüma enampakkumisel sellise hulga lubatud heitkoguse ühikuid, mis on proportsionaalne vastava liikmesriigi osaga võrdlusaastal kõigile liikmesriikidele omistatud lennunduse heitkoguste koguhulgast, millest on teatatud vastavalt artikli 14 lõikele 3 ja mis on tõendatud vastavalt artiklile 15. Artikli 3c lõikes 1 osutatud ajavahemiku võrdlusaasta on 2010 ning iga järgneva artiklis 3c osutatud ajavahemiku võrdlusaasta on kalendriaasta, mis lõpeb 24 kuud enne selle ajavahemiku algust, mida enampakkumine hõlmab. Delegeeritud õigusaktidega tuleb tagada artikli 10 lõike 4 esimeses lõigus sätestatud põhimõtete austamine.“

9) Artikli 3f lõige 9 jäetakse välja.

10) Artikli 6 lõike 1 kolmas lõik jäetakse välja.

11) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Kooskõlla viimine direktiiviga 2010/75/EL

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui käitises toimub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL (*) I lisas nimetatud tegevus, viiakse kasvuhoonegaaside heiteloala väljaandmise tingimused ja kord kooskõlla kõnealuses direktiivis sätestatud loa väljaandmise tingimuste ja korruga. Käesoleva direktiivi artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud nõuded võib viia sisse direktiivis 2010/75/EL sätestatud menetlustesse.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).“

12) Artikli 9 teine ja kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Alates 2021. aastast on lineaarne tegur 2,2 %.“

13) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Alates 2019. aastast müüvad liikmesriigid enampakkumisel kõik lubatud heitkoguse ühikud, mida ei eraldata tasuta kooskõlas käesoleva direktiivi artiklitega 10a ja 10c, mida ei lisata Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2015/1814 (*) loodud turustabiilsusreservi (edaspidi „turustabiilsusreserv“) või mida ei tunnustata kehtetuks käesoleva direktiivi artikli 12 lõike 4 alusel.

Alates 2021. aastast ja ilma et see piiraks võimalikku vähendamist vastavalt artikli 10a lõikele 5a, on enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute osa 57 %.

2 % lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest aastatel 2021–2030 müüakse enampakkumisel, et luua fond, millega parandatakse energiatõhusust ja moderniseeritakse energiasüsteeme teatavates liikmesriikides, nagu on sätestatud artiklis 10d (edaspidi „moderniseerimisfond“).

Liikmesriikide poolt enampakkumisel müüdavate ülejäänud lubatud heitkoguse ühikute üldkogus jaotatakse lõike 2 kohaselt.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 264, 9.10.2015, lk 1).“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punktis a asendatakse protsendimäär „88 %“ protsendimääraga „90 %“;

ii) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) 10 % enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest jaotatakse teatavate liikmesriikide vahel liidus solidaarsuse, majanduskasvu ja omavahelise ühendatuse tagamise eesmärgil, suurendades sel viisil kõnealuste liikmesriikide poolt punkti a kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute kogust IIa lisas täpsustatud protsendimäärade võrra.“;

iii) punkt c jäetakse välja;

iv) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Vajaduse korral kohandatakse punktis b osutatud protsendimäärasid proportsionaalselt, et jaotamise määr oleks 10 %.“;

c) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) taastuenergiaallikate väljaarendamine, et täita liidu taastuenergiaalast kohustust, samuti teiste tehnoloogiate väljaarendamine, mis aitavad kaasa üleminekule ohutule ja kestlikule vähese CO₂-heitega majandusele, ning kaasaaitamine liidu eesmärgile suurendada energiatõhusust asjakohastes seadusandlikes aktides kokku lepitud määral.“;

ii) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) meetmed, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine, kaugküttesüsteemide arendamine ja parem isoleerimine või rahalise toetuse andmine, et lahendada sotsiaalprobleeme väiksema ja keskmise sissetulekuga leibkondades.“;

iii) lisatakse järgmised punktid:

„j) kliimameetmete, sealhulgas kliimamuutuste mõjuga kohanemise rahastamine haavatavates kolmandates riikides;

k) oskuste omandamise ja tööjõu ümbersuunamise soodustamine, et aidata kaasa õiglasele üleminekule vähese CO₂-heitega majandusele, eelkõige töökohtade ümberpaigutamisest kõige rohkem mõjutatud piirkondades, tehes tihedat koostööd sotsiaalpartneritega.“;

d) lõike 4 esimene, teine ja kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide osas, tagamaks et enampakkumine toimub avatud, läbipaistval, ühtlustatud ja mittediskrimineerival viisil. Selleks peab protsess olema prognoosiv, eelkõige enampakkumiste ajastamise ja järjestuse, samuti pakutavate lubatud heitkoguse ühikute hinnanguliste koguste osas.

Nimetatud delegeeritud õigusaktidega tagatakse, et enampakkumised korraldatakse nii, et

a) käitajatel, eelkõige ELi HKSiga hõlmatud väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel, on täielik, õiglane ja võrdne juurdepääs;

b) kõigil osalejatel on juurdepääs samale teabele samal ajal ning osalejad ei kahjusta enampakkumiste toimimist;

c) enampakkumiste korraldus ja neil osalemine on kulutõhus ja liigseid halduskulusid vältiv, ning

d) väikeheitetekitajatele antakse juurdepääs lubatud heitkoguse ühikutele.“;

e) lõike 5 teine lause asendatakse järgmisega:

„Igal aastal esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande süsinikuturu toimimise ning muude asjakohaste kliima- ja energiapoliitika meetmete kohta, käsitledes muu hulgas enampakkumiste toimimist, likviidsust ja kaubeldud mahtusid, ning teeb kokkuvõtte teabest, mille liikmesriigid on esitanud artikli 10a lõikes 6 osutatud finantsmeetmete kohta.“

14) Artiklit 10a muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

„1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses kogu liitu hõlmavate ja täielikult ühtlustatud eeskirjadega käesoleva artikli lõigetes 4, 5, 7 ja 19 osutatud lubatud heitkoguse ühikute eraldamise kohta.“;

b) lõikesse 2 lisatakse järgmised lõigud:

„Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise muudetud võrdlusalused. Nimetatud rakendusaktid peavad olema kooskõlas käesoleva artikli lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidega ning nendes tuleb pidada kinni järgmisest:

- a) ajavahemikuks 2021–2025 määratakse võrdlusalused kindlaks artikli 11 kohaselt 2016. ja 2017. aasta kohta esitatud teabe põhjal. Tuginedes kõnealuste võrdlusaluste ja komisjoni poolt 27. aprillil 2011 vastu võetud komisjoni otsuses 2011/278/EL (*) sisalduvate võrdlusaluste võrdlemisele, määrab komisjon iga võrdlusaluse jaoks kindlaks aastase vähendamismäära ning kohaldab seda ajavahemikus 2013–2020 kohaldatavate võrdlusaluste suhtes iga ajavahemikku 2008–2023 jääva aasta puhul, et määrata kindlaks võrdlusalused aastateks 2021–2025;
- b) kui aastane vähendamismäär ületab 1,6 % või jääb alla 0,2 %, on aastate 2021–2025 võrdlusalused ajavahemikus 2013–2020 kohaldatavad võrdlusalused, mida on iga ajavahemikku 2008–2023 jääva aasta osas vähendatud ühe asjakohase eespool nimetatud protsendimäära võrra;
- c) võrdlusalused ajavahemikuks 2026–2030 määratakse kindlaks samal viisil, nagu on sätestatud punktides a ja b, võttes aluseks artikli 11 kohaselt 2021. ja 2022. aasta kohta esitatud teabe koos aastase vähendamismääraga, mida kohaldatakse iga ajavahemikku 2008–2028 jääva aasta osas.

Erandina kohandatakse aromaatsete süsivesinike, vesiniku ja sünteetigaasi jaoks kehtestatud võrdlusaluseid sama protsendimäära võrra, mis kehtib rafineerimistehaste puhul, et säilitada nimetatud toodete valmistajate jaoks võrdsed tingimused.

Kolmandas lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimeetlusega.

Et edendada heitgaaside tõhusat energeetilist kasutamist, ajakohastatakse kolmanda lõigu punktis b osutatud ajavahemikuks kuummetalli võrdlusalust, mis on peamiselt seotud heitgaasidega, aastase vähendamismääraga 0,2 %.

(*) Komisjoni 27. aprilli 2011. aasta otsus 2011/278/EL, millega määratakse kindlaks kogu liitu hõlmavad üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste tasuta saastekvootide ühtlustatud eraldamiseks (ELT L 130, 17.5.2011, lk 1).“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Tasuta eraldatakse lubatud heitkoguse ühikuid kaugküttele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2012/27/EL (*) määratletud tõhusale koostootmisele majanduslikult õigustatud nõudluse osas seoses soojus- või jahutusenergia tootmisega. Pärast 2013. aastat kohandatakse igal aastal kõnealustele käitistele seoses soojuse tootmisega eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute üldkogust käesoleva direktiivi artiklis 9 osutatud lineaarse teguriga, välja arvatud aastatel, mil kõnealuseid lubatud heitkoguse ühikuid kohandatakse ühetaolisel viisil käesoleva artikli lõike 5 alusel.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).“;

d) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Et tagada artiklis 10 sätestatud enampakkumisel müüdav osa, kasutatakse igal aastal, mil tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogus ei ulatu enampakkumisel müümiseks ettenähtud maksimaalse koguseni, selline kogus lubatud heitkoguse ühikuid, mis jäi kasutamata enampakkumisel müümiseks ettenähtud maksimaalsest kogusest, et ennetada või piirata tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute koguse vähendamist, eesmärgiga tagada enampakkumisel müüdav osa järgmistel aastatel. Kui maksimaalne kogus siiski saavutatakse, kohandatakse vastavalt tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust. Kohandamine toimub alati ühetaolisel viisil.“;

e) lisatakse järgmised lõiked:

„5a. Erandina lõikest 5 kasutatakse vajalikus ulatuses täiendavat kogust, mis moodustab lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest kuni 3 %, et suurendada lõike 5 alusel kasutatavat maksimaalset kogust.

5b. Kui lõike 5 alusel kasutatava maksimaalse koguse suurendamiseks on vajalik väiksem kogus kui 3 % lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest,

- kasutatakse maksimaalselt 50 miljonit lubatud heitkoguse ühikut, et suurendada artikli 10a lõike 8 kohaselt innovatsiooni toetuseks kasutatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust, ning
- kasutatakse maksimaalselt 0,5 % lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest, et suurendada artikli 10d kohaselt teatavate liikmesriikide energiasüsteemide kaasajastamiseks kasutatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust.“;

f) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Liikmesriigid peaksid kooskõlas teise ja neljanda lõiguga võtma vastu finantsmeetmed selliste sektorite või allsektorite kasuks, mille puhul esineb süsinikdioksiidi lekke tõeline oht suurte kaudsete kulude tõttu, mis ilmnevad tegelikult kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumisel elektrihindadesse, eeldusel et sellised finantsmeetmed on kooskõlas riigiabi eeskirjadega ega moonuta põhjendamatult konkurentsi siseturul. Kui selliste finantsmeetmete jaoks eraldatud summa ületab 25 % lubatud heitkoguse ühikute enampakkumise tulust, peab asjaomane liikmesriik esitama kõnealuse summa ületamise põhjused.

Samuti püüavad liikmesriigid kasutada esimeses lõigus osutatud finantsmeetmete jaoks mitte rohkem kui 25 % lubatud heitkoguse ühikute enampakkumise tulust. Selliseid finantsmeetmeid võtnud liikmesriigid teevad kolme kuu jooksul alates iga aasta lõpust üldsusele kergesti ligipääsetavas vormis kättesaadavaks teabe kasu saanud sektoritele ja allsektoritele antud hüvitise kogusumma kohta. Kui liikmesriik kasutab mõnel aastal kõnealusel eesmärgil rohkem kui 25 % lubatud heitkoguse ühikute enampakkumise tulust, avaldab ta alates 2018. aastast igal sellisel aastal aruande, milles tuuakse ära nimetatud summa ületamise põhjused. Aruanne peab sisaldama asjakohast teavet elektrihindade kohta, mis on mõeldud suurtele tööstustarbijatele, kes saavad sellistest finantsmeetmetest kasu, ilma et see piiraks konfidentsiaalse teabe kaitsmise nõudeid. Aruanne peab sisaldama teavet ka selle kohta, kas on asjakohaselt arvesse võetud muid meetmeid süsinikdioksiidiga seotud kaudsete kulude jätkusuutlikuks vähendamiseks keskpikas ja pikas perspektiivis.

Komisjon lisab artikli 10 lõikes 5 sätestatud aruandesse muu hulgas hinnangu kõnealustest finantsmeetmetest siseturule tuleneva mõju kohta ja vajaduse korral soovitab meetmeid, mis võivad hinnangust tulenevalt vajalikuks osutada.

Nimetatud meetmed peavad tagama piisava kaitse süsinikdioksiidi lekke ohu vastu, põhinedes süsinikdioksiidi kaudsete heitkoguste eelnevatel võrdlusalustel toodanguühiku kohta. Eelnevad võrdlusalused arvutatakse konkreetse sektori või allsektori jaoks, korrutades kõige tõhusamale olemasolevale tehnoloogiale vastava elektritarbimise toodanguühiku asjaomase Euroopa elektritootmise kombinatsiooni süsinikdioksiidi heitkogusega.“;

g) lõiget 7 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Käesoleva artikli lõikes 5 osutatud maksimaalsest kogusest eraldatavad lubatud heitkoguse ühikud, mida ei ole eraldatud tasuta hiljemalt 2020. aastaks, reserveeritakse uute osalejate jaoks koos 200 miljoni lubatud heitkoguse ühikuga, mis paigutatakse turustabiilsusreservi otsuse (EL) 2015/1814 artikli 1 lõike 3 kohaselt. Kuni 200 miljonit reserveeritud lubatud heitkoguse ühikut, mida ei ole eraldatud ajavahemikul 2021–2030, tagastatakse nimetatud ajavahemiku lõpus turustabiilsusreservi.

Alates 2021. aastast paigutatakse lõigete 19 ja 20 kohaselt käitistele eraldamata jäänud lubatud heitkoguse ühikud käesoleva lõike esimese lõigu esimese lause kohaselt reserveeritud lubatud heitkoguse ühikute kogusesse.“;

ii) neljas ja viies lõik jäetakse välja;

h) lõike 8 esimene, teine ja kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Et toetada innovatsiooni I lisa loetletud sektorites vähese süsinikdioksiidihetega tehnoloogia ja protsesside valdkonnas, sealhulgas kliimamuutuste leevendamisele oluliselt kaasa aitava süsinikdioksiidi keskkonnaohutut kogumist ja kasutamist, ning I lisa loetletud sektorites toodetud tooteid, mis asendavad CO₂-mahukaid tooteid, ning et aidata hoogustada süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumise ja geoloogilise säilitamisega seotud projektide ehitus- ja käitamisegevust ning edendada innovatiivseid taastuvenergia ja energia säilitamise tehnoloogia projekte geograafiliselt tasakaalustatud asukohtades liidu territooriumil, tehakse kättesaadavaks 325 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis eraldataks vastasel korral tasuta käesoleva artikli alusel, ja 75 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis müüduks vastasel korral enampakkumisel artikli 10 kohaselt („innovatsioonifond“). Rahastamiskõlblikud on projektid kõikides liikmesriikides, sealhulgas väikesemahulised projektid.

Lisaks sellele täiendatakse turustabiilsusreservist eraldamata 50 miljoni lubatud heitkoguse ühikuga komisjoni otsuse 2010/670/EL (*) alusel ajavahemikul 2013–2020 kasutatavast 300 miljonist lubatud heitkoguse ühikust saadud järelejäänud tulu ning seda kasutatakse aegsasti esimeses lõigus osutatud innovatsiooni toetamiseks.

Projektid valitakse objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel, võttes vajaduse korral arvesse seda, millises ulatuses aitavad need projektid vähendada heitkoguseid lõikes 2 osutatud võrdlusalustest tunduvalt allapoole. Projektidel peab olema ulatusliku rakendamise potentsiaal või potentsiaal vähendada märkimisväärselt vähese CO₂-heitega majandusele ülemineku kulusid asjaomastes sektorites. Süsinikdioksiidi kogumist ja kasutamist hõlmavad projektid peavad tooma kaasa heitkoguste netovähendamise ja tagama süsinikdioksiidi heite vältimise või süsinikdioksiidi alalise säilitamise. Toetust saavad tehnoloogiad ei tohi veel olla turul kättesaadavad, kuid peavad kujutama endast murrangulisi lahendusi või olema piisavalt väljakujunenud, et neid saaks demonstreerida turustamises mahus. Toetust võib anda kuni 60 % ulatuses projektide asjakohastest kuludest, sellest kuni 40 % ei tarvitse olla seotud kasvuhooonegaaside heitkoguste tõendatud vältimisega, juhul kui saavutatakse eelnevalt kindlaksmääratud vahe-eesmärgid, võttes arvesse kasutusele võetud tehnoloogiat.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses innovatsioonifondi toimimist käsitlevate normidega, sealhulgas valikumenetluse ja -kriteeriumide kohta.

(*) Komisjoni 3. novembri 2010. aasta otsus 2010/670/EL, millega nähakse ette kriteeriumid ja meetmed, et rahastada ühenduse kasvuhooonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi raames vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ tööstuslikke näidisprojekte, mille eesmärk on süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine, ning näidisprojekte, mis tutvustavad taastuvenergiaga seotud innovatiivseid tehnoloogialahendusi (ELT L 290, 6.11.2010, lk 39).“;

i) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. Kreeka, kus sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta turuhindades oli 2014. aastal alla 60 % liidu keskmisest, võib enne käesoleva artikli lõike 7 kohaldamist taotleda käesoleva artikli lõikes 5 osutatud maksimaalsest kogusest, mida ei ole eraldatud tasuta 31. detsembriks 2020, kuni 25 miljonit lubatud heitkoguse ühikut, et kaasrahastada oma territooriumil kuni 60 % ulatuses saarte elektrivarustusest tuleneva CO₂-heite vähendamist. Artikli 10d lõiget 3 kohaldatakse selliste lubatud heitkoguse ühikute suhtes *mutatis mutandis* põhimõttel. Lubatud heitkoguse ühikuid võib taotleda juhul, kui rahvusvahelistele võlaturgudele piiratud juurdepääsu tõttu võib Kreeka saarte elektrivarustuse CO₂-heite vähendamiseks mõeldud projekt vastasel juhul jääda ellu viimata ning kui Euroopa Investeerimispank (EIP) kinnitab projekti rahalist elujõulisust ja sotsiaal-majanduslikku kasu.“;

j) lõige 10 jäetakse välja;

k) lõikest 11 jäetakse välja sõnad „, kuni 2027. aastal enam tasuta lubatud heitkoguse ühikuid ei eraldata“;

l) lõiked 12–18 jäetakse välja;

m) lõige 20 asendatakse järgmisega:

„20. Vajaduse korral kohandatakse lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise taset, mis on määratud käitistele, mille tegevus on kahe aasta libiseva keskmise alusel tehtud hindamise põhjal suurenenud või vähenenud rohkem kui 15 % võrreldes artikli 11 lõikes 1 osutatud asjakohaseks perioodiks tasuta eraldamise kindlaksmääramiseks algselt kasutatud tasemega. Kohandused tehakse kas lubatud heitkoguse ühikute võtmisega käesoleva artikli lõike 7 kohaselt reserveeritud lubatud heitkoguse ühikute kogusest või sellele lubatud heitkoguse ühikute lisamisega.“;

n) lisatakse järgmine lõige:

„21. Selleks et tagada käesoleva artikli lõikes 20 osutatud kohandamiste ja künnise tõhus, mittediskrimineeriv ja ühetaoline kohaldamine, vältida põhjendamatu halduskoormust ning hoida ära eraldise kohandamistega manipuleerimist või nende kuritarvitamist, võib komisjon võtta vastu rakendusakte kohandamiste üksikasjalikumaks korra kindlaksmääramiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

15) Artiklid 10b ja 10c asendatakse järgmistega:

„Artikkel 10b

Üleminekumeetmed teatavate energiamahukate tööstusharude toetamiseks süsinikdioksiidi lekke korral

1. Süsinikdioksiidi lekkest peetakse ohustatuks sektoreid ja allsektoreid, mille puhul kolmandate riikidega toimuva kaubanduse maht, mida väljendatakse kolmandatesse riikidesse mineva ekspordi koguväärtuse ja kolmandatest riikidest pärineva impordi väärtuse summa ning Euroopa Majanduspiirkonna turu koguväärtuse (aastakäive pluss koguimport kolmandatest riikidest) suhtena, korrutatuna nende heitemahukusega, mida väljendatakse ühikuga kgCO₂, ja jagatuna nende kogulisandväärtusega (eurodes), on suurem kui 0,2. Sellistele sektoritele ja allsektoritele eraldatakse lubatud heitkoguse ühikuid tasuta kuni 2030. aastani 100 % ulatuses kogusest, mis määratakse kindlaks artikli 10a kohaselt.

2. Sektorid ja allsektorid, mille puhul kolmandate riikidega toimuva kaubanduse mahu korrutis nende heitemahukusega on suurem kui 0,15, võib paigutada lõikes 1 osutatud rühma aastate 2014–2016 andmeid kasutades kvalitatiivse hinnangu põhjal ja järgmiste kriteeriumide alusel:

- a) mil määral on kõnealuse sektori või allsektori üksikutel käitistel võimalik vähendada heitkoguste taset või elektrienergia tarbimist;
- b) praegused ja prognoositavad turunäitajad, sealhulgas asjakohasel juhul ühtne võrdlushind;
- c) kasumimarginaalid kui pikaajaliste investeerimis- või ümberpaiknemisotsuste võimalikud näitajad, võttes arvesse heitkoguste vähendamise seotud muutusi tootmiskuludes.

3. Sektoreid ja allsektoreid, mis ei ületa lõikes 1 osutatud künnist, kuid mille heitemahukus väljendatuna ühikuga kgCO₂ ja jagatuna nende kogulisandväärtusega (eurodes) on suurem kui 1,5, hinnatakse samuti neljakohalise numbriga väljendatud tegevusalade (NACE-4 kood) tasandil. Komisjon teeb kõnealuse hindamise tulemused üldsusele kättesaadavaks.

Kolme kuu jooksul alates esimeses lõigus osutatud avaldamisest võivad kõnealuses lõigus osutatud sektorid ja allsektorid esitada komisjonile taotluse kas oma süsinikdioksiidi lekke kvalitatiivseks hindamiseks neljakohalise numbriga väljendatud tegevusalade (NACE-4 kood) tasandil või hindamiseks liidu tööstusliku tootmise statistikas kasutatavate kaupade klassifikatsiooni kaheksanumbrilisel (Prodcom) tasandil. Selleks esitavad sektorid ja allsektorid koos taotlusega nõuetekohaselt põhjendatud, täielikud ja sõltumatult tõendatud andmed, et võimaldada komisjonil hindamist läbi viia.

Kui sektor või allsektor valib hindamise neljakohalise numbriga väljendatud tegevusalade (NACE-4 kood) tasandil, võib ta lõike 2 punktides a, b ja c osutatud kriteeriumide alusel paigutada lõikes 1 osutatud rühma. Kui sektor või allsektor valib hindamise kaheksanumbrilisel (Prodcom) tasandil, paigutatakse ta lõikes 1 osutatud rühma juhul, kui sellel tasandil on ületatud lõikes 1 osutatud künnis 0,2.

Sektorid ja allsektorid, mille puhul lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine arvutatakse artikli 10a lõike 2 neljandas lõigus osutatud võrdlusaluste põhjal, võivad samuti taotleda hindamist vastavalt käesoleva lõike kolmandale lõigule.

Erandina lõigetest 1 ja 2 võib liikmesriik taotleda kuni 30. juunini 2018, et komisjoni otsuse 2014/746/EL (*) lisas kuue- või kaheksanumbrilise (Prodcom) klassifikatsiooni tasandil loetletud sektor või allsektor paigutatakse lõikes 1 osutatud rühma. Taotlus vaadatakse läbi üksnes juhul, kui taotlej liikesriik tõestab, et erandi kohaldamine on põhjendatud asjaomase sektori või allsektori viie viimase aasta kohta esitatud nõuetekohaselt põhjendatud, täielike, tõendatud ja kontrollitud andmete alusel, ning lisab oma taotlusele kogu asjakohase teabe. Kõnealuste andmete põhjal paigutatakse sektor või allsektor nende klassifikatsioonide alusel lõikes 1 osutatud rühma, kui mitmesuguseid tegevusi hõlmava neljakohalise numbriga väljendatud tegevusalade (NACE-4 kood) tasandil on näha, et sektoril või allsektoril on kuue- või kaheksanumbrilisel tasandil (Prodcom) oluliselt kõrgem kaubandusmaht ja heitemahukus, mis ületab lõikes 1 sätestatud künnist.

4. Muud sektorid ja allsektorid suudavad eeldatavasti lubatud heitkoguse ühikute kulu suuremal määral tootehindadesse üle kanda ja neile eraldatakse lubatud heitkoguse ühikuid tasuta 30 % ulatuses kogusest, mis määratakse kindlaks artikli 10a kohaselt. Kui artikli 30 kohase läbivaatamise tulemusel ei otsustata teisiti, tuleks pärast 2026. aastat vähendada muudele sektoritele ja allsektoritele (välja arvatud kaugküte) lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist võrdsete koguste kaupa, eesmärgiga 2030. aastal lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine lõpetada.

5. Komisjonil on õigus võtta 31. detsembriks 2019 kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses selliste käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud sektorite ja allsektorite kindlakstegemisega, mida peetakse süsinikdioksiidi lekkest ohustatuks, hinnatuna käesoleva artikli lõike 1 puhul neljakohalise numbriga väljendatud tegevusalade (NACE-4 kood) tasandil, võttes aluseks kolme viimase kalendriaasta kättesaadavad andmed.

Artikkel 10c

Lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise võimalus üleminekuperioodil energiasektori moderniseerimiseks

1. Erandina artikli 10a lõigetest 1–5 võivad liikmesriigid, kus 2013. aastal oli SKP elaniku kohta eurodes väljendatuna turuhindades alla 60 % liidu keskmisest, eraldada üleminekuperioodil elektritootmiskäitistele lubatud heitkoguse ühikuid energiasektori moderniseerimiseks, mitmekesistamiseks ja jätkusuutlikuks ümberkujundamiseks tasuta. Toetatud investeeringud peavad olema kooskõlas üleminekuga ohutule ja kestlikule vähese CO₂-heitega majandusele, liidu kliima- ja energiapoliitika raamistiku 2030 eesmärkidega ja Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkidega. Käesolevas lõikes sätestatud erand lõpeb 31. detsembril 2030.

2. Asjaomased liikmesriigid korraldavad konkureeriva pakkumismenetluse, mis toimub ühes või mitmes voorus ajavahemikul 2021–2030, projektide jaoks, mille investeeringute kogusumma ületab 12,5 miljonit eurot, et valida välja lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kaudu rahastatavad investeeringud. Kõnealune konkureeriv pakkumismenetlus peab:

- a) vastama läbipaistvuse, mittediskrimineerimise, võrdse kohtlemise ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele;
- b) tagama, et pakkumuskõlblikud on ainult sellised projektid, mis edendavad energia- ja tarneallikate mitmekesistamist, vajalikke ümberkorraldusi, keskkonnaseisundi parandamist ja taristu ajakohastamist, puhast tehnoloogiat (näiteks taastuvenergiatehnoloogiat) või energiatootmise sektori moderniseerimist (näiteks tõhusat ja kestlikku kaugkütet) ning energia ülekandmis- ja jaotamissektorit;
- c) määratlema selged, objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad valikukriteeriumid projektide paremusjärjestuse koostamiseks, et tagada üksnes selliste projektide valimine, mis
 - i) toovad tasuvusanalüüsi põhjal heitkoguste vähendamisel netokasu ja millega saavutatakse süsinikdioksiidi heite vähendamine eelnevalt määratud märkimisväärsel tasemel, võttes arvesse projekti suurust;
 - ii) on täiendavad, vastavad selgelt asendus- ja moderniseerimisvajadustele ega suurenda turupõhist energianõudlust;
 - iii) pakuvad parimat hinna ja kvaliteedi suhet ning
 - iv) ei aita suurendada ega paranda väga heitemahuka elektritootmise rahalist elujõulisust ning ei suurenda sõltuvust heitemahukatest fossiilkütustest.

Erandina artikli 10 lõikest 1 ja ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 1 viimase lause kohaldamist, juhul kui konkureeriva pakkumismenetluse kaudu valitud investeering tühistatakse või kavandatud tulemust ei saavutata, võib eraldatud lubatud heitkoguse ühikuid kasutada konkureeriva pakkumismenetluse ühe lisavooru kaudu kõige varem ühe aasta pärast muude investeeringute rahastamiseks.

Liikmesriik, kes kavatseb kasutada energiasektori moderniseerimiseks lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise võimalust üleminekuperioodil, avaldab 30. juuniks 2019 avalikuks aruteluks üksikasjaliku riikliku raamistiku, millega kehtestatakse konkureeriva pakkumismenetluse tingimused, sealhulgas esimeses lõigus osutatud kavandatav voorde arv, ja valikukriteeriumid.

Kui lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisega toetatavaid investeeringuid, mille väärtus on alla 12,5 miljoni euro, ei valita välja käesolevas lõikes osutatud konkureeriva pakkumismenetluse kaudu, valivad liikmesriigid projektid välja erapooletute ja läbipaistvate kriteeriumide alusel. Valikuprotsessi tulemused avaldatakse avalikuks aruteluks. Selle põhjal asjaomane liikmesriik koostab ja avaldab investeeringute loetelu ning esitab selle komisjonile 30. juuniks 2019. Kui samas käitises tehakse mitu investeeringut, hinnatakse neid tervikuna, et teha kindlaks, kas 12,5 miljoni eurone künnis ületatakse, välja arvatud juhul, kui nimetatud investeeringud on üksteisest sõltumatult tehniliselt või rahaliselt elujõulised.

3. Kavandatavate investeeringute väärtus peab olema vähemalt võrdne tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute turuväärtusega, sealjuures võetakse arvesse otseselt seotud hinnatõusu piiramise vajadust. Turuväärtus on eelmisel kalendriaastal ühise enampakkumisplatvormi kaudu müüdnud lubatud heitkoguse ühikute keskmine hind. Investeeringu asjakohaseid kulusid võib toetada kuni 70 % ulatuses tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikutest, tingimusel et ülejäänud kulusid rahastavad eraõiguslikud juriidilised isikud.

4. Üleminekuperioodil tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikud arvatakse maha lubatud heitkoguse ühikute kogusest, mida asjaomane liikmesriik müüks muidu enampakkumisel. Tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute üldkogus ei tohi moodustada rohkem kui 40 % lubatud heitkoguse ühikute kogusest, mille asjaomane liikmesriik saab ajavahemikul 2021–2030 artikli 10 lõike 2 punkti a kohaselt ja mis jaotatakse võrdsete osadena kõnealuse ajavahemiku igale aastale.

5. Kui liikmesriik kasutab artikli 10d lõike 4 kohaselt lubatud heitkoguse ühikuid, mis on artikli 10 lõike 2 punkti b alusel jaotatud liidus solidaarsuse, majanduskasvu ja omavahelise ühendatuse tagamise eesmärgil, siis kasutades sellele vastavat lubatud heitkoguse ühikute kogust, mis on jaotatud kooskõlas artikli 10 lõike 2 punktiga b, võib asjaomane liikmesriik erandina käesoleva artikli lõikest 4 kasutada üleminekuperioodil tasuta eraldamiseks kokku kuni 60 % ajavahemikul 2021–2030 artikli 10 lõike 2 punkti a kohaselt saadud lubatud heitkoguse ühikutest.

Kõik lubatud heitkoguse ühikud, mida ei ole eraldatud käesoleva artikli alusel hiljemalt 2020. aastaks, võib eraldada ajavahemikul 2021–2030 lõikes 2 osutatud konkureeriva pakkumismenetluse kaudu välja valitud investeeringuteks, välja arvatud juhul, kui asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni 30. septembriks 2019 oma kavatsusest mitte eraldada kõiki nimetatud lubatud heitkoguse ühikuid või osa nendest ajavahemikul 2021–2030 ning lubatud heitkoguse ühikute kogusest, mis müüakse selle asemel 2020. aastal enampakkumisel. Kui sellised lubatud heitkoguse ühikud eraldatakse ajavahemikul 2021–2030, võetakse vastavat lubatud heitkoguse ühikute kogust arvesse käesoleva lõike esimeses lõigus esitatud 60 % piirmäära kohaldamisel.

6. Käitajad peavad lubatud heitkoguse ühikute saamiseks tõendama, et konkureeriva pakkumismenetluse normide kohaselt välja valitud investeering on tehtud. Kui investeering toob kaasa täiendava elektritootmisvõimsuse, peab asjaomane käitaja ka tõendama, et tema või mõni muu seotud käitaja on täiendava elektritootmisvõimsuse käivitumise alguseks heitemahukama elektritootmisvõimsuse vastava osa tegevuse lõpetanud.

7. Liikmesriigid nõuavad toetust saavatelt elektritootjatelt ja võrguettevõtjatelt iga aasta 28. veebruariks aruande esitamist toetamiseks välja valitud investeeringute rakendamise kohta, sealhulgas tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikute ja tehtud investeerimiskulude bilansi ning toetatud investeeringute liikide kohta. Liikmesriigid annavad sellest aru komisjonile, kes avalikustab aruanded.

(*) Komisjoni 27. oktoobri 2014. aasta otsus 2014/746/EL, millega määratakse ajavahemikuks 2015–2019 kindlaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ selliste sektorite ja allsektorite loetelu, mille puhul kasvuhooonegaaside heite ülekandumise ohtu peetakse märkimisväärseks (ELT L 308, 29.10.2014, lk 114).“

16) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 10d

Moderniseerimisfond

1. Ajavahemikuks 2021–2030 luuakse fond eesmärgiga toetada toetust saavate liikmesriikide poolt kavandatud investeeringuid, sealhulgas rahastada väikesemahulisi investeerimisprojekte, moderniseerida energiasüsteeme ja parandada energiatõhusust liikmesriikides, kus SKP elaniku kohta turuhindades oli 2013. aastal alla 60 % liidu keskmisest („moderniseerimisfond“). Moderniseerimisfondi rahastatakse lubatud heitkoguse ühikute enampakkumise tulust, nagu on sätestatud artiklis 10.

Toetatud investeeringud peavad olema kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkide ning liidu kliima- ja energiapoliitika raamistiku 2030 eesmärkide ja Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkidega. Moderniseerimisfondist ei toetata energiatootmisüksusi, mis kasutavad tahkeid fossiilkütuseid, välja arvatud toetus tõhusale ja kestlikule kaugküttele liikmesriikides, kus SKP elaniku kohta turuhindades oli 2013. aastal alla 30 % liidu keskmisest, tingimusel et vähemalt võrdväärset osa lubatud heitkoguse ühikute kogusest kasutatakse tahkeid fossiilkütuseid mittehõlmavateks investeeringuteks vastavalt artiklile 10c.

2. Vähemalt 70 % moderniseerimisfondi rahalistest vahenditest tuleb kasutada selliste investeeringute toetamiseks, mis tehakse taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmiseks ja selle kasutamiseks, energiatõhususe parandamiseks (välja arvatud tahkeid fossiilkütuseid kasutava energiatootmise energiatõhusus), energia salvestamiseks ja energiavõrkude moderniseerimiseks, hõlmates kaugküttevõrke, elektrienergia ülekandevõrke ja liikmesriikide vahelise ühendatavuse suurendamist, samuti selleks, et toetada õiglast üleminekut toetust saavate liikmesriikide süsinikuheitekahukates piirkondades, selleks et toetada töötajate ümberpaigutamist, ümberõpet ja oskuste täiendamist, haridust, töötusimismalgatusi ja idufirmasid, pidades dialoogi sotsiaalpartneritega. Toetuskõlblikud on ka investeeringud energiatõhususse transpordi, hoonete, põllumajanduse ja jäätmete valdkonnas.

3. Moderniseerimisfond toimib toetust saavate liikmesriikide vastutusel. EIP tagab, et lubatud heitkoguse ühikud pannakse enampakkumisele kooskõlas artikli 10 lõikes 4 sätestatud põhimõtete ja tingimustega, ning vastutab tulude haldamise eest. EIP kannab tulu liikmesriigile üle komisjoni väljamaksmisotsuse alusel, kui investeeringutele toetuse väljamaksmine on kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 või, kui investeeringud ei kuulu käesoleva artikli lõikes 2 loetletud valdkondadesse, on kooskõlas investeerimiskomitee soovitustega. Komisjon võtab oma otsuse vastu õigeaegselt. Tulu jaotatakse liikmesriikide vahel IIB lisas sätestatud osade alusel vastavalt käesoleva artikli lõigetele 6–12.

4. Iga asjaomane liikmesriik võib kasutada artikli 10c lõike 4 kohast tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute üldkogust või osa sellest ning artikli 10 lõike 2 punkti b alusel liidus solidaarsuse, majanduskasvu ja omavahelise ühendatuse tagamise eesmärgil jaotatud lubatud heitkoguse ühikuid või osa nimetatud kogusest, et vastavalt artiklile 10d toetada investeeringuid moderniseerimisfondi raames, suurendades seeläbi kõnealusele liikmesriigile jaotatud vahendeid. Asjaomane liikmesriik peab 30. septembriks 2019 teatama komisjonile vastavad lubatud heitkoguse ühikute kogused, mida artikli 10 lõike 2 punkti b, artikli 10c ja artikli 10d kohaselt kasutatakse.

5. Moderniseerimisfondi jaoks luuakse investeerimiskomitee. Investeerimiskomitee moodustatakse iga toetust saava liikmesriigi, komisjoni ja EIP esindajatest ning teiste liikmesriikide valitud kolmest esindajast viie aasta pikkuseks ametiajaks. Komitee esimeheks on komisjoni esindaja. Iga liikmesriigist võib üks esindaja, kes ei ole investeerimiskomitee liige, osaleda komitee koosolekutel vaatljana.

Investeerimiskomitee tegutseb läbipaistval viisil. Investeerimiskomitee koosseis ning selle liikmete elulood ja huvide deklaratsioonid tehakse üldsusele kättesaadavaks ning vajaduse korral neid ajakohastatakse.

6. Enne kui toetust saav liikmesriik otsustab rahastada investeeringut oma osast moderniseerimisfondis, peab ta esitama investeerimiskomiteele ja EIPIle investeerimisprojekti. Seoses investeeringutega, mille puhul EIP on kinnitanud, et need kuuluvad lõikes 2 loetletud valdkondadesse, võib liikmesriik alustada investeerimisprojekti rahastamist oma osast.

Kui energiasüsteemide moderniseerimiseks mõeldud investeering, mida kavatakse moderniseerimisfondist rahastada, ei kuulu lõikes 2 loetletud valdkondadesse, hindab investeerimiskomitee kõnealuse investeeringu tehnilist ja rahalist teostatavust, sealhulgas selle abil saavutatavat heitkoguste vähendamist, ning esitab investeeringu moderniseerimisfondi kaudu rahastamise kohta soovitus. Investeerimiskomitee tagab, et kõik kaugküttega seonduvad investeeringud toovad kaasa märkimisväärse paranemise energiatõhususe ja heitkoguste vähendamise osas. Nimetatud soovitus võib hõlmata ettepanekut asjakohaste rahastamisvahendite kohta. Lõikes 2 loetletud valdkondadesse mittekuuluva investeeringu asjakohastest kuludest kuni 70 % võib toetada moderniseerimisfondi vahenditest, tingimusel et ülejäänud kulud rahastavad eraõiguslikud juriidilised isikud.

7. Investeerimiskomitee püüab oma soovitusel vastu võtta konsensuse alusel. Kui investeerimiskomitee ei jõua esimehe määratud tähtaja jooksul konsensuse alusel kokkuleppele, võtab ta otsuse vastu lihthälteenamusega.

Kui EIP esindaja ei kinnita investeeringu rahastamist, võetakse soovitus vastu ainult juhul, kui selle poolt hääletab kaks kolmandikku liikmetest. Sellisel juhul ei osale hääletamises selle liikmesriigi esindaja, kus investeering tehakse, ega EIP esindaja. Käesolevat lõiku ei kohaldata väikesemahuliste projektide suhtes, mida rahastatakse riikliku arengupanga laenudest või riikliku programmi rakendamisele kaasa aitavatest toetustest ning mille konkreetsed eesmärgid on kooskõlas moderniseerimisfondi eesmärkidega, tingimusel et programmi raames ei kasutata rohkem kui 10 % IIB lisas sätestatud liikmesriigi osast.

8. Kõik EIP või investeerimiskomitee lõigete 6 ja 7 kohased toimingud ja soovitusel tehakse õigeaegselt ning neid esitatakse nende aluseks olevad põhjused. Toimingud ja soovitusel avalikustatakse.

9. Toetust saavad liikmesriigid vastutavad valitud projektide rakendamise järelemeetmete eest.

10. Toetust saavad liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal aruande moderniseerimisfondist rahastatavate investeeringute kohta. Aruanded avalikustatakse ja need sisaldavad

- a) teavet toetust saavas liikmesriigis rahastatavate investeeringute kohta;
- b) hinnangut investeeringu tulemusel saavutatud energiatõhususe või energiasüsteemi moderniseerimise lisandväärtuse kohta.

11. Investeerimiskomitee annab komisjonile igal aastal aru investeeringute hindamisest saadud kogemuste kohta. Komisjon, võttes arvesse investeerimiskomitee töö tulemusi, vaatab 31. detsembriks 2024 läbi lõikes 2 osutatud projektide valdkonnad ja investeerimiskomitee soovitude alused.

12. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, mis käsitlevad moderniseerimisfondi toimimise üksikasjalikku korda. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

17) Artikli 11 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva direktiiviga hõlmatud käitiste loetelu viieks aastaks alates 1. jaanuarist 2021 esitatakse 30. septembriks 2019, ja loetelud igaks järgnevas viieks aastaks esitatakse sellest alates iga viie aasta järel. Iga loetelu sisaldab allkäitise tasandil tootmistegevuse, soojuse ja gaaside ülekande, elektritootmise ja heitkoguste andmeid nende esitamisele eelnenud viie kalendriaasta kohta. Lubatud heitkoguse ühikuid eraldatakse tasuta ainult sellistele käitistele, mille kohta on selline teave esitatud.“

18) Artikli 11a lõiked 8 ja 9 jäetakse välja.

19) Artikli 11b lõige 7 jäetakse välja.

20) Artikli 12 lõikesse 4 lisatakse järgmised laused:

„Kui liikmesriigi territooriumil suletakse täiendavate riiklike meetmete tõttu elektritootmisvõimsus, võib liikmesriik tunnistada kehtetuks lubatud heitkoguse ühikuid tema poolt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest, millele on osutatud artikli 10 lõikes 2, kuni mahus, mis vastab asjaomase käitise tõendatud heitkoguste keskmisele viie aasta jooksul enne selle sulgemist. Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni kavandatud kehtetuks tunnistamisest vastavalt artikli 10 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele.“

21) Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13

Lubatud heitkoguse ühikute kehtivusaeg

Alates 1. jaanuarist 2013 eraldatud lubatud heitkoguse ühikud kehtivad tähtajatult. Alates 1. jaanuarist 2021 eraldatud lubatud heitkoguse ühikute kohta tehakse märge, mis näitab, millisel kümneaastasel ajavahemikul alates 1. jaanuarist 2021 need välja anti, ja need kehtivad alates kõnealuse ajavahemiku esimesest aastast tekitatud heitkoguste suhtes.“

22) Artikli 14 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon võtab vastu rakendusaktid heitkoguste seiret ja aruandlust käsitleva üksikasjaliku korra ning vajaduse korral I lisas loetletud tegevusi käsitlevate tegevusandmete kohta, et seirata tonnkilomeetrite andmeid ja anda nendest aru artiklite 3e ja 3f kohaldamise eesmärgil, lähtudes IV lisas esitatud seire- ja aruandluspõhimõtetest ning käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud nõuetest. Kõnealuste rakendusaktidega täpsustatakse ka iga kasvuhoonegaasi seire- ja aruandlusnõuete puhul asjaomase kasvuhoonegaasi globaalse soojendamise potentsiaal.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

23) Artikli 15 kolmas, neljas ja viies lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon võtab vastu rakendusaktid, mis käsitlevad heitkoguste aruannete tõendamist V lisas sätestatud põhimõtete alusel ning tõendavate asutuste akrediteerimist ja järelevalvet. Komisjon võib võtta vastu ka rakendusaktid õhusõiduki käitajate poolt artikli 14 lõike 3 kohaselt esitatud aruannete ning artiklite 3e ja 3f kohaste taotluste tõendamiseks, sealhulgas tõendajate poolt kasutatava tõendamiskorra kohta. Rakendusaktides täpsustatakse olenevalt olukorrast tõendavate asutuste akrediteerimise ja akrediteeringu kehtetuks tunnistamise, vastastikuse tunnustamise ja vastastikuse hindamise tingimused.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

24) Artikli 16 lõige 12 asendatakse järgmisega:

„12. Komisjon võtab vastu rakendusaktid käesolevas artiklis osutatud menetluste üksikasjalike eeskirjade kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

25) Artikli 19 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, nähes ette kõik vajalikud nõuded, mis käsitlevad liidu registrit 1. jaanuaril 2013 algava kauplemisperioodi ja järgnevatel perioodidel jaoks, mis luuakse standarditud elektrooniliste andmebaaside kujul, mis sisaldavad ühiseid andmelemente lubatud heitkoguse ühikute väljaandmise, valdamise, üleandmise ja kehtetuks tunnistamise jälgimiseks, et tagada vastavalt vajadusele üldsuse juurdepääs ja konfidentsiaalsus. Nimetatud delegeeritud õigusaktid hõlmavad ka sätteid lepingutes sisalduvate, lubatud heitkoguse ühikute vastastikust tunnustamist käsitlevate eeskirjade täitmise tagamiseks, et siduda heitkogustega kauplemise süsteemid omavahel.“

26) Artiklit 21 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 neljas lause asendatakse järgmisega:

„Aruanne koostatakse komisjoni rakendusaktidega vastu võetud küsimustiku või vormi alusel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Iga kolme aasta tagant pööratakse lõikes 1 osutatud aruandes erilist tähelepanu ka ELi HKSist välja arvatud väikeste käitiste jaoks vastu võetud samaväärsetele meetmetele. Väikeste käitiste jaoks vastu võetud samaväärsete meetmete küsimust käsitletakse ka lõikes 3 osutatud teabevahetuse käigus.“

27) Artikkel 22 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 22

Lisade muudatused

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et vajaduse korral muuta käesoleva direktiivi lisasid, välja arvatud I, IIa ja IIb lisa, pidades silmas artiklis 21 sätestatud aruandeid ja käesoleva direktiivi kohaldamisel saadud kogemusi. IV ja V lisa võib muuta, et parandada heitkoguste seiret, aruandlust ja tõendamist.“

28) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 22a

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab kliimamuutuste komitee, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 525/2013 (*) artikliga 26. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (**) tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 525/2013 kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta ning otsuse nr 280/2004/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 165, 18.6.2013, lk 13).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

29) Artikkel 23 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 23

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 3d lõikes 3, artikli 10 lõikes 4, artikli 10a lõigetes 1 ja 8, artikli 10b lõikes 5, artikli 19 lõikes 3, artiklis 22, artikli 24 lõikes 3, artikli 24a lõikes 1, artikli 25a lõikes 1 ja artiklis 28c osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 8. aprillist 2018.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3d lõikes 3, artikli 10 lõikes 4, artikli 10a lõigetes 1 ja 8, artikli 10b lõikes 5, artikli 19 lõikes 3, artiklis 22, artikli 24 lõikes 3, artikli 24a lõikes 1, artikli 25a lõikes 1 ja artiklis 28c osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes (*) sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 3d lõike 3, artikli 10 lõike 4, artikli 10a lõigete 1 ja 8, artikli 10b lõike 5, artikli 19 lõike 3, artikli 22, artikli 24 lõike 3, artikli 24a lõike 1, artikli 25a lõike 1 ja artikli 28c alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavaks tegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

(*) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.“

30) Artiklit 24 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi kohast lubatud heitkoguse ühikutega kauplemist kohaldada alates 2008. aastast I lisas loetlemata tegevusalade ja kasvuhoonegaaside suhtes, tingimusel et komisjon on selliste tegevusalade ja kasvuhoonegaaside lisamise heaks kiitnud ja võttes arvesse kõiki asjaomaseid kriteeriume, eelkõige mõju siseturule, võimalikke konkurentsimoonusi, ELi HKS-i keskkonnaalast terviklikkust ning kavandatava seire- ja aruandlussüsteemi usaldusväärsust, järgides delegeeritud õigusakte, mille vastuvõtmise õigus on komisjonil vastavalt artiklile 23.“;

b) lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada sel eesmärgil käesolevat direktiivi.“

31) Artiklit 24a muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

„1. Peale artiklis 24 sätestatud lisamise võib komisjon võtta vastu lubatud heitkoguse ühikute või ühikute eraldamist käsitlevad meetmed liikmesriikide hallatavate projektide puhul, millega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitkoguseid, mis ei ole ELi HKSiga hõlmatud.

Sellised meetmed peavad olema kooskõlas õigusaktidega, mis on vastu võetud endise artikli 11b lõike 7 kohaselt, nagu see kehtis enne 8. aprilli 2018. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, määrates kindlaks järgitava menetluse.“;

b) lõige 2 jäetakse välja.

32) Artikli 25 lõige 2 jäetakse välja.

33) Artikli 25a lõike 1 esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui kolmas riik võtab kõnealusest kolmandast riigist väljuvate ja liidus maanduvate lendude kliimamuutuste mõju vähendamiseks meetmeid, kaalub komisjon pärast kõnealuse kolmanda riigi ja liikmesriikidega artikli 22a lõikes 1 osutatud komitees konsulteerimist olemasolevaid võimalusi, et tagada parim vastastikune toime ELi HKS-i ja kõnealuse riigi meetmete vahel.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi I lisa muutmiseks, et näha ette asjaomases kolmandast riigist saabuvate lendude väljaarvamine I lisa loetletud lennutegevuste seast või näha ette I lisa loetletud lennutegevustesse muude muudatuste tegemine, mida nõutakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 kohaselt sõlmitud lepinguga, välja arvatud kohaldamisalaga seotud muudatused.“

34) Artikli 27 lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Iga selline käitis jääb ELi HKS-i artikli 11 lõikes 1 osutatud ülejäänud ajavahemikuks, mille jooksul käitis uuesti süsteemi lisati.“

35) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 27a

Vähem kui 2 500 tonni heitkoguseid tekitavate käitiste valikuline väljaarvamine

1. Liikmesriik võib arvata ELi HKS-i välja käitised, mille poolt asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele teatatud heitkogused igal kolmel punkti a kohasele teavitamisele eelnenud aastal on väiksemad kui 2 500 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, jättes arvesse võtmata biomassist saadud heitkogused, tingimusel et asjaomane liikmesriik:

- a) teavitab komisjoni igast sellisest käitisest, enne kui tuleb esitada artikli 11 lõike 1 kohane käitiste loetelu või hiljemalt siis, kui nimetatud loetelu esitatakse komisjonile;
- b) kinnitab, et on kehtestatud lihtsustatud seirekord, mille abil hinnatakse, kas käitis tekitab mõnel kalendriaastal heitkoguseid 2 500 tonni või rohkem süsinikdioksiidi ekvivalenti, jättes arvesse võtmata biomassist saadud heitkogused;
- c) kinnitab, et kui käitis tekitab mõnel kalendriaastal heitkoguseid 2 500 tonni või rohkem süsinikdioksiidi ekvivalenti, jättes arvesse võtmata biomassist saadud heitkogused, lisatakse käitis uuesti ELi HKS-i, ning
- d) teeb punktides a, b ja c osutatud teabe üldsusele kättesaadavaks.

2. Kui käitis lisatakse käesoleva artikli lõike 1 punkti c kohaselt uuesti ELi HKS-i, antakse talle kõik artikli 10a kohaselt eraldatud lubatud heitkoguse ühikud alates uuesti ELi HKS-i lisamise aastast. Käitisele eraldatud lubatud heitkoguse ühikud arvatakse maha kogusest, millega liikmesriik, kus käitis asub, võib artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel kaubelda.

3. Liikmesriik võib samuti arvata ELi HKS-i välja reserv- või varuüksused, mis ei töötanud rohkem kui 300 tundi aastas igal kolmel lõike 1 punkti a kohasele teavitamisele eelnenud aastal, tehes seda samade tingimuste kohaselt, mis on sätestatud lõigetes 1 ja 2.“

36) Artikkel 28c asendatakse järgmisega:

„Artikkel 28c

Ülemaailmse turupõhise meetme seiret, aruandlust ja tõendamist käsitlevad sätted

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses heitkoguste nõuetekohase seire, aruandluse ja tõendamisega ICAO ülemaailmse turupõhise meetme rakendamiseks kõigil sellega hõlmatud marsruutidel. Nimetatud delegeeritud õigusaktid põhinevad ICAOs vastu võetud asjaomastel vahenditel, väldivad konkurentsimoonutusi ja peavad olema kooskõlas artikli 14 lõikes 1 osutatud õigusaktide põhimõtetega ning tagama, et esitatud heitkoguste aruanded on tõendatud vastavalt artiklis 15 sätestatud tõendamispõhimõtetele ja -kriteeriumidele.“

37) Artikkel 30 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 30

Läbivaatamine tulenevalt Pariisi kokkuleppe rakendamisest ja arengutest teiste tähtsamate majandusriikide süsinikuturgudel

1. Käesolev direktiiv vaadatakse korrapäraselt läbi tulenevalt rahvusvahelisest arengust ja Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutustest.

2. Samuti vaadatakse korrapäraselt läbi meetmed, mis on mõeldud teatavate artiklites 10a ja 10b osutatud süsinikdioksiidi lekke ohuga energiamahukate tööstusharude toetuseks, tulenevalt teistes tähtsates majandusriikides võetavatest kliimapoliitika meetmetest. Sellega seoses kaalub komisjon ka seda, kas tuleks täiendavalt ühtlustada kaudsete kulude hüvitamisega seonduvaid meetmeid.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga Pariisi kokkuleppe alusel kokkulepitud ülemaailmse ülevaate osas aruande, eelkõige seoses vajadusega liidu täiendava poliitika ja lisameetmete järele, pidades silmas vajalikku kasvuhoonegaaside vähendamist liidu ja selle liikmesriikide poolt, sealhulgas seoses artiklis 9 osutatud lineaarse teguriga. Komisjon võib asjakohasel juhul esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepanekuid muuta käesolevat direktiivi.

4. Komisjon esitab enne 1. jaanuari 2020 ajakohastatud analüüsi muust kui CO₂- heitest tingitud lennunduse mõju kohta ning kui see on asjakohane, lisab analüüsile ettepaneku sellise mõju kõige tõhusamaks leevendamiseks.“

38) Direktiivi 2003/87/EÜ Ila lisast jäetakse välja kanded Belgia, Itaalia, Luksemburgi ja Rootsi kohta.

39) Direktiivi 2003/87/EÜ IId lisa asendatakse käesoleva direktiivi I lisa esitatud tekstiga.

40) Direktiivi 2003/87/EÜ IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi II lisale.

Artikkel 2

Otsuse (EL) 2015/1814 muutmine

Otsuse (EL) 2015/1814 artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

1) lõike 5 esimesse lõiku lisatakse järgmine lause:

„Erandina esimesest ja teisest lausest kahekordistatakse kuni 31. detsembrini 2023 nimetatud lausetes osutatud protsendimäärasid ja 100 miljonit LHÜd.“;

2) lisatakse järgmine lõige:

„5a. Alates 2023. aastast tunnistatakse kehtetuks reservis hoitavate LHÜde osa, mis ületab eelmisel aastal enampakkumisel müüdü LHÜde koguarvu, välja arvatud juhul, kui artikli 3 kohaselt toimuva esimese läbivaatamise käigus otsustatakse teisiti.“

Artikkel 3

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 9. oktoobriks 2019. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Erandina esimesest lõigust jõustavad liikmesriigid direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõiget 6 käsitleva käesoleva direktiivi artikli 1 punkti 14 alapunktis f sisalduvate avaldamis- ja aruandluskohustuste järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 31. detsembriks 2018.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 4***Üleminekusäte**

Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiivi artikli 3 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustusi täites, et nende siseriiklikke õigusakte, millega võetakse üle direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 10, artikli 10a lõiked 4–7, artikli 10a lõike 8 esimene ja teine lõik, artikli 10a lõiked 12–18, artikkel 10c ja artikli 11a lõiked 8 ja 9 ning nimetatud direktiivi IIa ja IIb lisa, kohaldatakse 19. märtsil 2018 kehtinud versioonis kuni 31. detsembrini 2020. Otsuse 2014/746/EL lisas esitatud loetelu kohaldatakse jätkuvalt kuni 31. detsembrini 2020.

*Artikkel 5***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 6***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 14. märts 2018

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
L. PAVLOVA

I LISA

Direktiivi 2003/87/EÜ IIb lisa asendatakse järgmisega:

„IIb LISA

MODERNISEERIMISFONDI VAHENDITE JAOTUS 31. DETSEMBRINI 2030

Moderniseerimisfondist eraldatav osa

Bulgaaria	5,84 %
Tšehhi Vabariik	15,59 %
Eesti	2,78 %
Horvaatia	3,14 %
Läti	1,44 %
Leedu	2,57 %
Ungari	7,12 %
Poola	43,41 %
Rumeenia	11,98 %
Slovakkia	6,13 %“.

II LISA

Direktiivi 2003/87/EÜ IV lisa A osas asendatakse lõik neljanda pealkirja „Muude kasvuhoonegaaside heitkoguste järelevalve“ all järgmisega:

„Kasutatakse standard- või heakskiidetud meetodikat, mille komisjon on välja töötanud koostöös asjaomaste sidusrühmadega ja vastu võtnud artikli 14 lõike 1 kohaselt.“
